

De toate PENTRU TOTI!

No. 2
ANUL XIV
9 Ian.
1940

SUPLIMENT LA REALITATEA ILUSTRATA

In timpul unui match de box organizat in orasul rusesc Dniepropetrovsk, spectatorii clandestini s-au ingramadit la ferestre, impiedecand spectacolul. Managerul, neputand sa scape altfel de ei, a pus gardienii sa-i stropeasca cu apa inghetata din furtune.

A. Mironov

CALHIDOSCOPI

Vechimea creionului

○ *riginea creionului nu e bine precizată, dar, în tot cazul, e destul de veche, pentru că s'au regăsit schițe făcute cu creionul, de numeroși artiști vechi.*

El a suferit însă modificări atât în formă cât și în fabricația sa. Primele creioane s'au fabricat din cretă.

În urmă a fost făcut cu plumbă și în genere, ci cu o carbură de fier foarte moale și ușor de tăiat. Se tăiau pur și simplu paralelipiede mici, cari erau apoi închise într'un înveliș de lemn. Comitatul Cumberland din Anglia producea o calitate superioară de plumbă și din această pricină industria creionelor din alte țări a fost multă vreme tributară negustorilor englezi.

Pe vremea revoluției franceze, când s'au rupt orice legături între Anglia și Franța, comerțul francez a suferit mult de lipsa de creioane. Comitetul de salvare publică și Lazare Carnot s'au căsănit să remedieze această stare de lucruri și au apelat la Conté care isbutise să fabrice un creion industrial în care intra numai o proporție infimă de plumbă. Astăzi numele acestui inventator e cunoscut de toată lumea.

Lupta celor treizeci

Lupta celor treizeci a avut loc la 1351, în timpul războiului de 100 de ani, între treizeci de cavaleri francezi și treizeci de cavaleri englezi, și a avut mai mult răsunet decât o bătălie adevărată.

Ploermel era ocupat de englezi, sub comanda lui Benborough; la o depărtare de trei leghe se afla localitatea Josselin, stăpânită de partizanii lui Charles de Blois, în frunte cu Roger de Beaumanoir. De mai multe ori, ambele garnizoane se încăeraseră vitejește, când îi veni lui Beaumanoir ideea de-a merge să-l provoace pe Benborough la o luptă de trei contra trei.

Englezul găsi că numărul era prea mic și propuse să-l mărească până la treizeci de o parte și de alta.

— Bine, zise el (după cum povestește Froissard) să mergem pe un câmp frumos, unde nimeni să nu ne poată împiedica ori supăra, să poruncim tovarășilor noștri și tuturor acelor cari ne vor privi că sub pedeapsă cu spânzurătoarea nimeni să nu îmbărbăteze ori să ajute pe vreunul din luptători și acolo să săvârșim isprăvi, încât în vremurile viitoare să se încheie-

că de noi prin saloane, prin palate, prin pietele publice și în alte locuri.

Se înțeleșeră asupra zilei și locului unde aveau să se întâlnească pe câmpia dela jumătatea drumului dintre Ploermel și Josselin, sub un stejar urias, care n'a dispărut decât la 1625 și în locul căruia s'a pus mai întâi o cruce și apoi la 1819, un obelisc.

Cavalerii își luară arme foarte grele și de temut: ciocane de lemn, cântărind mai bine de 12 kgr., topoare, cosoare cu două tăisuri și cu cârlige, etc. Lupta fu grozav de îndârjită și de lungă. Campionii erau uneori atât de istoviți, încât trebuiau să-și acorde reciproc mai multe pauze.

La urmă nu mai rămăsese decât un singur francez călare. El se năpusti cu atâta furie asupra englezilor, încât îl ucise pe Benborough, căpitanul lor și pe opt dintre ei. Ceilalți se predară. Beaumanoir rănit, mort de sete, se întoarse triumfător la Josselin. El ceru de băut: „Bea-ți sângele, Beaumanoir”, îi zise Geoffroy de Blois.

Leaologul omului de afaceri

Comunity of American Business Men" publică următoarele sfaturi, pe care banclerul O. H. Kahn din New York le adresează fiului său și tuturor celorlora cari intră în carieră:

UNDE MERGEM?

TEATRE :

ALHAMBRA : „Pe frontul Alhambra numai noutăți“.

ALHAMBRA-BABY : „Baby iubește“.

CARABUȘ : „Radio-Tănase“.

COMEDIA „Marionete“ : „Peg, inimioara mea“, „Taifun“.

REGINA MARIA : „Părinți teribili“.

CINEMATOGRAFE :

ARO : „Plăcerea nebunilor“.

CAPITOL : „Țară fără femei“.

CARLTON : „Când felinarele se sting“.

ELYSEE : „Aventurile lui Huckleberry Finn“.

FEMINA : „Paradisul pierdut“.

MIORIȚA : „Jesse James brigandul“ și „Hoinarii“.

NISSA : „Vis de tinerețe“ și „Cazacii“.

OMNIA : „Nu vreau să mor“ și „Eu sunt legea“.

PALAS : „Diavoli roșii“.

REGAL : „Fata bătrână“.

RIALTO : „Cazacii“ și „Clubul trăzniților“.

ROXY : „Prietenă noastră moartă“.

SELECT : „Delir“.

TRIANON : „Stan și Bran aviatori“.

1. Eliminează din vocabularul tău, și mai ales în orele de lucru, cuvântul neglijență. Orice treabă trebuie făcută cu conștiinciozitate.

2. Amintește-ți că cea mai utilă recomandare e buna reputație.

3. Judecă. Exersează-ți spiritul, după cum îți exersezi trupul.

4. Pune, din când în când, și imaginația în acțiune.

5. Fii pregătit, răbdător și folosește-te de prilej, la momentul oportun.

6. Consideră bunăvoința față de altul ca necesară puterii tale.

7. Muncește din greu, nu te cruta și nu fi omul celor opt ore.

8. Interesează-te și participă la afacerile publice.

9. Aibi încredere în camarazii tăi.

10. În fine, ține minte că orice succes își cere contravaloarea în energie.

Indicațiile unei somnambulă

Un diplomat acreditat la Berna, se afla acum doi ani într'un mare hotel, situat pe marginea unui lac elvețian. El era însoțit de soția sa. În clipa plecării, aceasta constata disperată că colanul ei de perle, o bijuterie de familie, de mare valoare, dispăruse. Căută peste tot, prin cameră, în treaba pe toată lumea, cercetă pretutindeni, dar fara folos. Colierul nu se găsea. Să fi fost furat? Pierdut? Se făceau fel și fel de presupuneri.

La urmă, nemai știind ce să facă, biata femeie se adresă unei somnambule din partea locului, care-i destănuie că colierul nu fusese furat și se mai afla încă în camera de hotel, între două obiecte albe, foarte albe. Se răscoli iarăși prin odăile, dar tot zadarnic. Și lumea socotea că somnambula nu era deloc lucidă precum se pretindea.

Doi ani mai târziu — întocmai ca'ntr'un film cu episoade — o doamnă care stătea la acelaș hotel scăpă un inel pe toaletă și văzu cu uimire că el dispăre într'o crăpătură dintre lavoar și perete.

Întâmplarea aceasta fu ca o fulgerare de lumină pentru directorul hotelului, care-și aminti povestea cu colierul. El porunci imediat să se demonteze lavaboul din apartamentul ocupat altădată de diplomat și soția acestuia; și în adevăr se găsi colierul ascuns între perețele alb și portelanul alb, după cum indicase somnambula care primi acum felicitări și scuze.

Când ne adresăm ghicitoarelor trebuie să știm și cum să interpretăm oracolele lor.

FAPTELE ȘI VORBELILE ZILEI

I

PENTRU SĂNĂTATEA ȘI AVEREA NEAMULUI

Așa cum se cer rândueli pentruca materialul re-chizițiilor să nu se irosească, tot așa nu se poate privi cu nepăsare, când cetățenii duc o viață păgubitoare pentru neam. Dacă nu poți sili pe fiecare om în parte să trăiască o viață ca la cazarmă, totuși se pot face orânduieli, pentruca omul să nu găsească înlesniri pentru gusturile sale păcătoase și păgubitoare. Dacă nu-l poți împiedeca de a-și risipi în voie câte stăpânește, i se pot pune bețe în roate, ca să nu mai poată risipi ușor, să nu mai găsească atâtea prilejuri de a cheltui și a-și face toate gusturile. De pildă, dacă stăpânirea lasă slobod jocul de cărți; dacă singură dă voie vestitelor jocuri de noroc, unde oamenii își risipesc averile; dacă în sânul ei stau deschise prea cunoscutele casinouri, din orașele unde se adună multă lume subțire, — se înțelege că toate acestea vor lucra ca niște ispite asupra oamenilor, ca să joace și să cheltuiască.

Câte averi nu s'au risipit la mesele de joc ale acestor case de ispita! Pe câți nu i-a zgândărit poita de-a fura, pentruca să aibă ce juca! Câți n'au ajuns să-și puie capăt zilelor, depe urma acestor case de joc!

Apoi oare, când într-o țară se află astfel de înlesniri de a-ți bate joc de avutul tău, de viața ta, — se pot privi acestea cu ochii închiși? Trebuie să lași slobod ca astfel de gusturi să poată bătui în țară fără nicio piedică? Dimpotrivă, astfel de case de joc trebuie închise fără nicio șovăire. Nu trebuie să li se dea voie să fie deschise, fiindcă astfel vei lipsi pe risipitori de prilejurile de-a păcătui mai greu.

Deci, din partea aceasta, risipitorului i se pot pune bețe în roate. Va rămâne stăpân pe banul lui, nu se va putea plânge că pui prea multe îngrădiri vieții lui, dar nu-i vei da tu însuți mijloacele de a-și face de cap.

Asta este una, dar mai sunt și altele. Marele chip de a-ți risipi averea și sănătatea în țara noastră, este beția. Aceasta e cu atât mai primejdioasă, cu cât ea bătuipe nu în casele celor cu averi de cheltuit, ci mai cu seamă la oamenii cei mai săraci.

Beția este o pacoste căreia îi plătesc dașdie până și oameni care abea au cu ce trăi. De aceia cei mai mulți bani în țara noastră se cheltuiesc pe băutura. Ea înghite miliardele multe care se strâng din risipa marii mulțimi de oameni, închinatăi paharului.

Apoi dacă aceasta e o nenorocire care roade sănătatea și averea neamului, se poate sta cu brațele încrucișate în fața ei? Dacă tu, țară, ai nevoie de oameni cu stare, prin care să te poți apăra la nevoie, poți sta nepăsătoare când îl vezi cum ei cad pradă unul gust nefericit și se nenorocesc și dau țării familii prăpădite?

Deci, țara trebuie să se amestece, când vede halul în care ajung unii din fiii săi, fiindcă e vorba de însăși viața ei. Ea nu se poate sprijini pe cete de bețivi, ci drepturile ei, vrednicia ei, sănătatea ei, trebuie să se sprijine pe umerii unor locuitori sănătoși, care nu trăiesc de azi pe mâine, ci sunt o temelie care nu se poate clătina ușor.

Dar dacă este așa, țara trebuie să puie piedici poftel omului de-a bea și a se nenoroci. Dacă nu poate

lega cu lanțuri băierile pungii locuitorilor ei, ca să nu arunce banul agonisit cu sudori, în teigheaua cârciumarului, — poate totuși să nu dea voie să se deschidă cârciumi la tot pasul. Pe cele care sunt, le poate sili să închidă devreme, pentruca oamenii să nu găsească deschise gurile de iad la orice ceas din zi și din noapte.

În adevăr, omul bea nu numai fiindcă l-a cuprins setea băuturii, ci și fiindcă găsește înlesnirea de-a bea. Cârciuma deschisă este o ademenire, o poftire, care-i face cu degetul și-l ispitește. De va găsi cârciuma închisă la ceasurile 9 seara, va puși de necaz, va injura, — dar fapt este că nu va avea unde bea. Atunci ce va face? Va trebui să se ducă acasă, să se culce. În felul acesta va fi silit să fie cumpătat. Astfel de rânduieli se pot face. Dece să tot cetim noi despre nemerniciile bețivilor, la vreme de noapte? Uite că, deși s'au făcut câteva opreliști în această privință, ele însă nu încetează. Asta înseamnă că opreliștile încă nu sunt indestulătoare, că ele trebuiesc înmulțite și înăsprite.

Fără a pune mâna pe gâtul bețivului, cu înfățișarea că nu te amesteci și-l lași de capul lui, totuși tu să nu lași ispita să se lăfăiască în voie. Așa îl ferști pe om de-a cădea pradă în ghiarele ei.

În felul acesta se face rânduială, pentruca cei cu poftele de risipă a banului, a sănătății și a vremii să nu aibă nicio înlesnire în gusturile lor. Dimpotrivă, să găsească piedici la fiecare pas și astfel să rămâie cu banul în pungă și cu mintea întreagă.

Acestea nu sunt rânduieli cu neputință. Deaceea trebuie să le dorim și să le cerem.

Alte țări le au. Am mai scris aici că în Anglia nici vorbă să găsești peșteri de băutura deschise la ceasuri târzii de noapte.

Atunci oamenii ce să facă? Trebuie să se ducă acasă și să se culce.

Am fost în mai multe orașe ale Angliei și la ceasuri obișnuite, la 9, la 10 seara, nu găseai o berărie deschisă. Ce erai să faci?... Hai acasă să ne culcăm!

Rânduiala vieții obștești face așa că omul nu poate aluneca ușor prin gusturi păcătoase. Atunci oamenii sunt mai fericiți de-a risipi, și sănătatea lor este mai apărată. Dar o țară care pune asemenea rândueli pentru locuitorii ei se cheamă că se poate sprijini pe ei la nevoile cele mari, fiindcă ei sunt mai sănătoși, mai instăriți și cu gusturi mai curate.

Așa trebuie să cugetăm, când vorbim despre apărarea națională. O țară nu se apără numai prin tunuri, ci prin toate bunele obiceiuri ale poporului. Ele fac ca însăși uneltele de apărare să lucreze mai cu spor, fiindcă oamenii vor fi mai vii, mai treji și mai sprinteni la datorile lor.

Fiecare locuitor în parte este o avere națională. Cu cât oamenii mai cumpătați, mai harnici, mai instăriți și mai economi sunt mai mulți, cu atât țara este mai cu nădejde pentru viitorul ei.

Iată ce trebuie să între în mintea tuturor și iată gânduri care trebuiesc mânuite mai des în întâmplările și vorbele noastre. Va fi mai bine pentru fiecare în parte, apoi pentru familiile lor și pentru țara întreagă.

Arch. SCRIBAN

FALSUL AMERICAN,

LOCOTENENTUL LODY

La sfârșitul lunii Septembrie 1914, serviciul englez de contra-spionaj era alarmat. Nici un secret ascuns asupra operațiilor de războiu, mai ales asupra operațiilor navale, nu putea fi tăinuit. Inamicul prindea imediat de știre.

Au fost puși de strajă sute de agenți. Au fost arestați mulți indivizi suspecti. Dar în zadar. Printre cei arestați era și un naționalist irlandez. Dar planurile amiralității continuau să ajungă la Berlin. Nu s'a putut găsi nicio urmă a rețelei de spionaj și nu s'ar fi putut afla nimic, dacă din întâmplare, doi polițiști n'ar fi oprit pentru controlul documentelor pe un tânăr american, foarte elegant, care locuia într'unul din cele mai luxoase hoteluri din Regent Terrace. Pașaportul era în regulă. Poate chiar prea în regulă, ceace trezi curiozitatea serviciului politic. Pașaportul era eliberat pe numele de Charles A. Inglis, cetățean al Statelor Unite, arată că profesiunea străinului e „proprietar”. Totul ar fi fost în ordine, dacă unul dintre agenții însărcinați cu controlul n'ar fi recunoscut fotografia vechinului său camarad de pe bordul unui vapor transatlantic.

— Omul acesta, spuse el, e german și-l cheamă Lody. Se afla pe bordul unui vapor britanic, la New-York, când a izbucnit războiul și nu s'a mai întors pe bastimentul său.

Pentru serviciul englez de contra-spionaj, a fost ușor să descopere că Lody era locotenentul german de vas cu același nume și nimeni nu se îndoaia că e vorba de șeful

organizației de spionaj, care a provocat atâtea pagube marinei engleze. Acest agent inamic, atât de căutat, căzuse pe neașteptate, în capcană. Bănuielile au fost repede confirmate nu numai de dovezi, dar și de mărturiile făcute de prizonier, care avu o atitudine mândră, după ce declarase la începutul procesului :

— Mă acuzați de trădare. Eu n'am trădat niciodată. Sunt ofițer al marinei imperiale germane și am servit în totdeauna țara mea. Războiul făcut de mine e mai ascuns și nu mai puțin periculos decât războiul pe care-l fac camarazii mei pe front.

Și cu un zâmbet disprețuitor, el refuză să denunțe pe colaboratorii săi, să precizeze ce anume informații a trimis superiorilor săi. Atitudinea decisă, energică și eroică a ofițerului stărnii admirația judecătorilor, dar nu-l putu salva de pedeapsa capitală. Când i se citi sentința de condamnare la moarte, nu-și putu reține însă un fior, care-i trecu prin tot trupul.

Președintele îl întrebă dacă mai are de adăugat ceva.

— Cer să fiu tratat ca un soldat, spuse el, salutând militarmente, adică să mi se dea voie să dau singur comanda.

Amiralul, după ce se consultă cu judecătorii, admise această cerere.

În zorii zilei de 18 Noiembrie 1914 suburbiile orașului Londra erau cufundate în ceață. Celuia care era închis prizonierul se deschise încet. Un grup de ofițeri se ivi în ușa deschisă, luminată de lămpile sen-

tinelor. Lody se ridică de pe patul său, fixă o clipă pe vizitatorii săi neașteptați, apoi păru că pică pe picioare. Dintr'o săritură, el iu în picioare și cu un gest mașinal își îndreptă părul.

Apoi întrebă cu o voce sigură și indiferentă :

— Chiar acum ?

— Da, domnule, răspuse preotul închisorii.

Condannatul își făcu repede toaleta. Se scuză față de ofițerii britanici că-i face să aștepte. Apoi îi urmă în biroul directorului pentru ultimele formalități legale. Calmul și liniștea soldatului care se pregătea să înfrunte moartea erau atât de mari, încât toți cei prezenți fură emoționați.

În curte, aștepta un pluton de dragoni din Yorkshire, comandat de un locotenent, cu brațul legat din cauza unei rani primite în Flandra, în timpul unei lupte îndârjite. Locotenentul Stienfield salută cu sabia întinsă. Ofițerul german răspuse la salut și se așeză în fața plutonului. Englezul se apropie cu o fașă, dar celalt îl opri :

— Domnule, sunt soldat, nu-mi faceți această rușine.

— Foarte adevărat. Dar și eu aș vrea să vă cer o favoare.

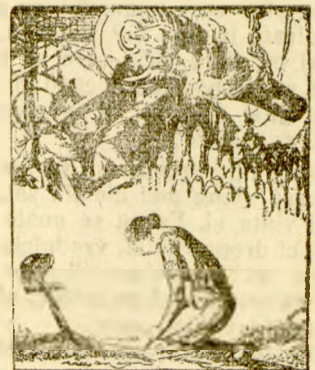
— Mă rog, sunt la dispoziția d-voastră.

— Aș dori să vă strâng mâna.

Cele două mâini dușmane se atinseseră pentru o clipă. Aerul era răcoros și umed. Încet, Stienfield se apropie de oamenii săi. O comandă scurtă :

— Foc !

O detonătură puternică. Locotenentul Lody căzu strâpuns de gloanțe. Dar cum a povestit mai târziu un martor ocular această scenă : „fața lui era senină și liniștită ca a unui copil”.

Euro pa are milioane de bărbați sub arme, dar între culise, națiunile duc cu înfrigurare, un

RAZBOI DE UZINA

de Vivian Meik

Puterea de distrugere a armamentelor este în epoca actuală de patru ori mai mare decât în 1918.

Astăzi, în zece minute de luptă, o mitralieră utilizează peste 50 kilograme de munițiuni, o mică tranșee de beton de 126 de kg. și una mare de 765 kg., adică mai mult de trei sferturi de tonă.

Intr'un acelaș interval, un singur batalion echipat cu puști moderne ar utiliza peste trei tone de cartușe.

Acestea sunt câteva din datele pe care la publică M. André Labarthe, directorul Departamentului francez de Cercetări tehnice.

Războiul efectiv este dublat de un război al tehnicienilor, ce se duce în uzinele lumii, cu ajutorul științei, sub cele mai complicate forme ale sale. Ei lucrează, fără încetare, la noii factori esențiali ai războiului modern, inventând mereu arme noi și dând replici invențiilor din tabăra inamică.

Tehnicienii vă pot spune acum cu certitudine că e nevoie de 6-700 de ghiulele pentru nimicirea unei baterii inamice, cu mijloacele sale moderne de apărare și cam de opt sute ronduri de muniție a artileriei mobile pentru distrugerea unor baricade de sârmă ghiimpată.

IN CONTINUU PROGRES

Tehnicienii britanici au estimat costul unor bombardamente complete în anumite circumstanțe.

Cifra la care se ridică acest cost, în oameni, bani și munițiuni, este trecută sub tăcere, dar e interesant de amintit că în 1918, când linia lui Hindenburg a fost înșfârșit străpunsă, numai armata britanică a utilizat 70.000 tone de munițiuni, valorând 22.000.000 lire.

Astăzi, ținta tehnicienilor este să aibă, în rezervă, o provizie de cel puțin trei ani din această putere de lovire; dar nici ei nu pot face mai mult decât să estimeze, cu aproximație viteza cu care vor evolua stagiile inițiale ale acestui război.

În acelaș timp, dela o zi la alta, cantități enorme de arme și munițiuni sunt făcute inutilizabile de către noile invențiuni. Ivirea puștii Bren a înscut aruncarea unor rezerve, în valoare de câteva milioane de lire, la gunoi; și tot astfel, atunci când primul „Spitfire” englez s'a înălțat în văzduh, patru mii a-

vioane de luptă germane au devenit „inutile”.

PRONOSTICURI ȘTIINȚIFICE

Cât de importantă este pentru englezi această victorie de uzină se poate deduce din faptul că construcția unui avion de luptă reclamă 9000 ore de muncă, iar aceea a unui dintre noile avioane cu bătaie lungă, 20.000 ore de muncă. Aceasta înseamnă că tabăra adversă trebuie să-și asigure peste 50 mil. ore de muncă, înainte de a începe să estimeze costul materialelor și celelalte dificultăți.

Fiecare guvern își consultă tehnicienii așa cum se consulta în vechime un oracol. Cei britanici spun că pentru a menține un soldat într'o bună stare de defensivă, bine înarmat, bine îmbrăcat și bine hrănit, zece lucrători trebuie să lucreze câte o zi întreagă, în diferite fabrici. Și e nevoie de producția a treisprezece lucrători, pentru întreținerea unui soldat pornit la atac.

Pe aceste baze se fac toate calculele atunci când se evaluează potențialul de război al celorlalte țări. Germania are un departament de mare specializare, numit Institutul de Conjunctură, a cărui unică menire este să estimeze progresul democratic în câmpul tehnic al războiului și să coordoneze rezultatele, în tabele ce se trimit generalului Goering, conducătorul sistemului de aprovizionare german.

Titlul complet al acestui departament este: **Das Institut für Konjunkturforschung**, și are o autoritate aproape nelimitată, sprijinită de către Statul Major german. Acest departament determină, când și când, modificări în politica externă a Germaniei, care se lasă atunci inspirată de rapoartele ce se primesc din partea tehnicienilor.

Ultimele lor „conjecturi” au fost publicate curând după anexarea

E nevoie de zece muncitori pentru întreținerea unui soldat în stare de defensivă.

Cehoslovaciei și evaluările asupra capacității marilor puteri în cursa înarmărilor la vremea aceea, prezentau următoarele cifre:

Statele Unite	44%
Germania	22%
Marea Britanie	10%
Rusia	10%
Franta	7%
Japonia	4%
Italia	3%

Acest tablou nu face nici o comparație, în cece privește calitatea producțiilor respective, dar se știe că în vreme ce Marea Britanie, Franța și Statele Unite cu nelimitatele lor surse de materii prime fac mereu progrese, atât în privința cantității cât și în a calității, statele totalitare au atins culmea producției. Ba va veni curând un moment când se vor vedea nevoite să-și slăbească ritmul, din cauza lipsei de devize, care va avea drept consecință imediată dificultatea înlocuirii mașinilor uzate.

Pe de altă parte, datele publicate de către democrații rezultă din cercetarea cifrelor de import și export ale țărilor în chestiune și dintr'un studiu serios al randamentului fabricilor.

Cele mai recente detalii ne vin tot din biroul domnului Labarthé.

Statele totalitare produc, la un loc, 28.555.000 tone de oțel și munițiuni anual, dintre care 18.756.000 tone sunt ale Germaniei. Aceste cifre nu cuprind însă și producția uzinelor Skoda din fosta Cehoslovacie, una dintre cele mai mari și mai bune fabrici de arme din lume.

Uzinele Skoda au intrat în mâinile germanilor, anul trecut, în Martie, dar se știe că toate planurile și formulele secrete ale acestei fabrici au fost subtilizate înainte de ocuparea nazistă. În Septembrie se anunță că s'au aprobat în Canada planurile unei noi uzine Skoda, urmând ca lucrările construcției să înceapă într'una sau două luni.

Totalul producției „tehnice” de război a democrațiilor îl întrece cu mult pe acela al statelor totalitare. Anul trecut, cifra oficială se ridică la 62.211.000 tone, la care se adaugă 19.012.000 tone ce s'au produs în Italia și alte Dominionale. Și anul acesta guvernul britanic se așteaptă la o cifră cu 75 la sută mai mare.

Inclinarea balanței potențialurilor, în favoarea democrațiilor, este o dovadă că Abisinia, Spania și China a pricinuit enorme pierderi. Italiei, Germaniei și Japoniei. Cu trei ani înainte, cifrele erau de partea autarhiilor.

RAZBOAIELE DE MĂINE

Dar acest război de uzină mai are o latură care pricinuește mari îngrijorări unui alt grup de tehnicieni germani, „Asociația Inginerilor Militari Germani” careia la Berlin i se spune V. D. I. Acest departament se află sub conducerea generalului Thomas, economistul nazist.

El scrie : „Insuficiența mâinei de lucru pune o problemă tot atât de gravă ca și insuficiența materiei prime. Ne mai trebuie încă un milion de lucrători în fabricile noastre, dacă vrem ca Germania să nu rămână în urma democrațiilor pe tărâmul producției”.

Rezultatul acestei declarații a fost emiterea unui decret care amenință fiecare cap de familie cu o amendă de 150 mărci, dacă nu anunță autorităților numele copiilor cari au atins vârsta absolvirii cursurilor școlare.

„Problemele tehnice” spune M. Labarthé, vor decide soarta războaielor viitoare. De calitatea soluțiilor ce se vor găsi, va depinde victoria sau înfrângerea”.

ALUMINIUL, METALUL MINUNE AL LUMII

de Mark Priestley

Alumiul are astăzi cea mai intensă utilizare. Recentele statistici ale Camerelor de comerț, arată că în anul acesta s'a întrebunțat de trei ori mai mult aluminiu decât în cel trecut. Lumea, necesită în existența sa de toate zilele, patru metale. Fierul ocupă primul loc. Celelalte două metale de mare importanță sunt cuprul și zincul. Iar în al patrulea rând vine aluminiu. Cursa inarmărilor i-a ajutat mult progresul, dar nu aceasta este singura explicație.

Am intrat în epoca aluminiului.
PE VREMURI COSTA 1600 LEI UNCIA

În Anglia a luat, de curând, ființă o nouă fabrică pentru producția aluminiului colorat. Muiind metalul într'un lichid care-i transformă suprafața într'un oxid și apoi în vopsea, se obține un lac frumos în culoarea dorită. Aluminiu tratat astfel se întrebunțează la decorațiuni pentru hoteluri, cinematografe, vapoare, etc.

Intr'un aliaj cu magneziu, aluminiu devine duraluminium, metalul ușor care a revoluționat aviația. Încălzit, el produce un oxid care poate fi transformat în rubine și smaragde artificiale, aproape identice în ceea ce privește compoziția chimică, cu nestematele veritabile.

Amestecat cu germanium, se obține un aluminiu tot atât de tare ca și oțelul, care ar putea înlocui cu totul fierul și oțelul. În vreme ce se cer tot mai multe trenuri de oțel, ca un remediu al accidentelor de cale ferată, trenurile de aluminiu sunt o probabilitate ce câștigă mereu teren.

O nouă combinație de aluminiu cu oțel și crom va face tankurile să nu mai poată fi utilizate, pentru că gloanțele fabricate din acest metal străbat prin blindajul rezervoarelor de petrol ca prin carton.

Fiecare săptămână aduce ceva nou în industria aluminiului, care acum 50 de ani era atât de rar, încât costa două lire sterline unciua, și la Expoziția din Paris figura îndărătul unei vitrine cu eticheta: „argint extras din lut”. La New-York, bijutierii expuneau o bucată din acest metal, alături de cele mai prețioase pietre.

Regele Siamului, dorind să-și eclipseze curtenii, puse să i se facă un lanț de ceas din acest nou și strălucitor metal, fără să-și închipuie că într'o zi avea să se facă din el tigăi, robinete și învelisuri pentru brânză.

Vrând să facă un dar micului Rege al Romei, ministrii Franței disprețuiră aurul și diamantele ca fiind prea de modă veche, și cu mare cheltuială, îi trimiseră o jucărie de aluminiu.

Astăzi știm că aluminiu este cel mai comun dintre metale și constituie a zecea parte din crusta pământului. El se găsește în stânci și lut, în cărămizile din care ne clădim casele, în ceștile de ceai, în hârtie, în rubine și smaragde precum și în praful de frecat tacâmurile.

Dacă acum câteva decenii nu se scotea nici măcar o tonă de aluminiu depe întreaga suprafață a pământului, în 1938, numai Marea Britanie a folosit un milion de tone.

În Middle West, prin anul 1880, un profesor ținea o conferință studenților săi, explicându-le că nimeni nu găsisse până atunci o metodă eficientă pentru extragerea aluminiului din crusta pământului.

„Dacă vreunul dintre dvs. ar putea găsi acest mijloc, el ar deveni în scurt timp milionar”.

Unul dintre studenți, a nume Charles Hall, asculta ca vrăjtit. Posibilitățile aluminiului care nu aștepta decât să iasă din crusta pământului îl vrăjeau. Când se duse acasă, el își întocmi într'un șopron, un mic laborator și în fiecare noapte, trecea kilograme de pământ prin retorte și eprubete răumirosoare. Timp de trei ani, tănărul se strădui zadarnic să reducă pământul la părțile lui componente. Cuptorul, activat de foale, pe care le făcuse tot el, nu ajungea la o temperatură destul de ridicată.

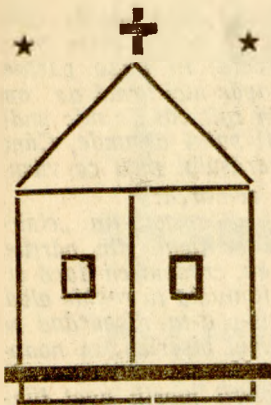
Intr'o zi, el se gândi să treacă un curent electric de înaltă tensiune prin piulița cu pământ și cu toate că nici de data aceasta nu obținut vreun rezultat, se apropiase totuși de soluție. Apoi, câteva săptămâni mai târziu, când mai adăugă o substanță cunoscută sub numele de cryolită și o oarecare cantitate de nisip, lutul se topi și din el ieși aluminiu.

Deși n'avea decât douăzeci și doi de ani atunci când făcu această descoperire, Charles Hall muri cu o avere de 4.000.000.000 lei.

În câțiva ani, prețul aluminiului scăzu la 24 lei kilogramul.

Mulțumită cuptoarelor electrice, un mineral ce se numește bauxită dă un pfund de aluminiu la doi de bauxită. Sărme subțiri ca firul de păr, tuburi de pastă de dinți, aeroplane uriașe, biciclete și yach-turi de mare viteză, sunt făcute toate, în întregime, sau în parte, din aluminiu.

O NOAPTE

IN BISERICA FANTOMELOR

de ELLIOTT O'DONNELL

C lipe de pomină am petrecut într'o biserică de mult părăsită de lângă Iron Bridge, în Shropshire. Eram însoțit de un gazetar și de un cunoscut footballist, sceptic în ceea ce privește supranaturalul.

Era aproape de miezul nopții, în momentul când o pornisem la drum și ploua cu găleata. Pentru a ajunge la biserică trebuia să urcăm o pantă iute, plină de noroi și alunecoasă, din cauza ploii. Dar în momentul când furăm sus ploaia încetase și ne pomenirăm pe un mic platou, în marginea cărui se ridica biserica. Aceasta nu mai era însă decât o ruină — câteva ziduri despuiate și un acoperis.

Ziaristul o luase înainte în vreme ce footballistul și cu mine ne pregăteam să-l urmăm. Luna lumină, pe neașteptate, platoul, dând la iveală o siluetă care se afla parcă pe punctul de a ieși din tuftsuri. Era o femeie în negru iar în lumina mică, ea părea fantomatică, ireală.

Footballistul mă luă de brat și instinctiv simți că-i era frică. Sub ochii noștri, femeia se apropia de zidul bisericii. Apoi, deodată, dispăru. Cu o clipă înainte ne uitam la ea și în secunda următoare nu mai văzurăm decât zidul gol. Iar ipoteza unei dosiri nu se putea pune, căci locul era cu totul impropriu pentru așa ceva.

Footballistul se vindecă de scepticismul său în clipa aceea, deoarece amândoi înțeleseserăm că ceea ce văzusem era o fantomă, fantoma ce ni se spusese că vizita biserica și cimitirul alăturat.

Asta era destul pentru noaptea aceea. Ziaristul, care n'apucase să vadă nici o fantomă, reveni lângă noi și cu toții ne întoarserăm la Wellington, unde rămăserăm până la ziua.

La câteva zile după publicarea unei amănunțite povestiri a acestei aventuri, un scoțian toamnătec, pe care-l cunoscu, la Birmingham, mă rugă să-l duc într'o noapte la biserică cu pricina, deoarece, spunea el, ar fi posedat facultatea unei a doua vederi ce se găsește în spe-

cial la locuitorii Hebridelor și ai celor din Vestul Scotiei. Cum la epoca aceea eram foarte ocupat, îl refuzai, dar el insistă atâta încât în cele din urmă, cedai.

NOAPTEA STRIGOILOR

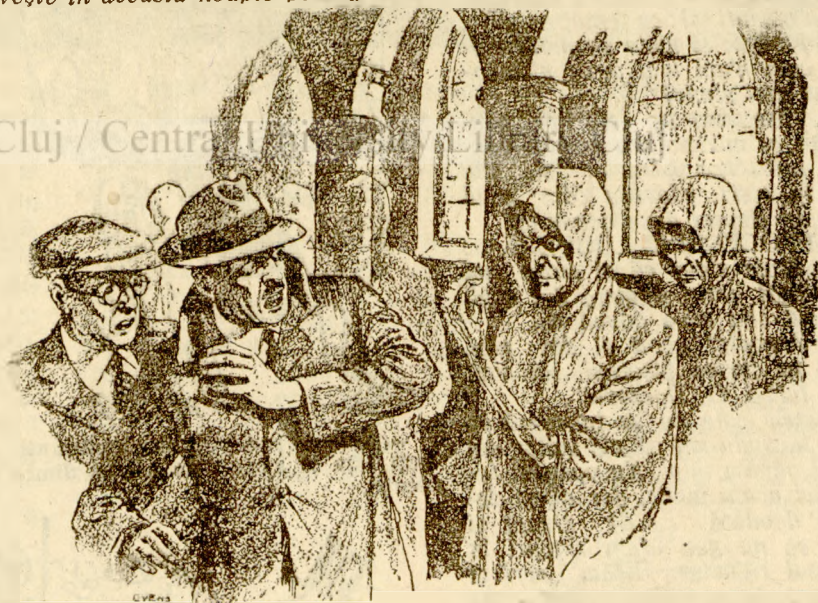
Scotianul hotărî să facă această expediție în ajunul Sfântului Marcu, deoarece în Scoția și în alte câteva provincii ale Angliei persistă credința că dacă o persoană înzestrată cu darul clarviziunii privește în această noapte poarta unei

sunt nici strane, nici scaune, și nici dușumele, remarcai eu". Și dacă e vorba să petrecem acolo toată noaptea, va trebui să sedem pe ceva".

La aceasta, fără să se turbure cătuși de puțin, scoțianul răspunse:

„Ei, o să sedem pe ios; ceva pământ trebuie să fie pe acolo asta afară numai dacă biserica d-tale n'o fi plutind în spațiu, ceea ce e foarte puțin probabil".

Și astfel, în ajunul Sfântului Marcu, o pornirăm la drum. De

biserici ea va vedea fantomele persoanelor din localitate destinate să moară în acel an, apropiându-se de biserică și intrând, li spusei că biserica la care urma să mergem nu mai avea poartă, dar asta nu-l făcu să renunțe la proiectul său.

„Nu fac nimic” zise el. „Vom sta în interiorul bisericii. Faptul că e vizitată de fantome e de bun augur pentru veghia noastră. S'ar putea ca în această noapte o fantomă să aibe acțiunea unui magnet pentru alte fantome și chiar și pentru acelea ale unor persoane care nu sunt încă moarte. Cel puțin, așa sper.

„Dar în biserica aceasta nu mai

data aceasta noaptea nu mai era atât de umedă, dar în schimb era foarte rece. Când ajunserăm pe plutou, ne oprirăm. Razele palide ale lunei se cerneau printre nouri luminând difuz peisagiul. Domnea o liniște deplină, întreruptă arareori de către un lătrat îndepărtat sau de dudăitul automobilelor ce treceau pe șoseaua principală. O cucuvea umplea aerul cu strigătele sale sinistre, iar o pisică, scoțând capul dintr'un tufts ne fulgeră cu fosforescența ochilor săi mari și verzi. Incolo, nici o mișcare, nici un semn de viață. Rămăserăm impletiriți locului timp de câteva minu-

te, sperând că vom vedea apărând femeea în negru. Iar în cele din urmă, văzând că întârzie să se arate, o pornirăm înspre biserică.

Priveliștea în sine era destul de lugubră. Pietrele funerare ce sclipeau albe în lumina lunii, părând tot atâtea spectre, arborii cu ramurile lor pe jumătate despuiate și care în lumina lunii păreau a lua forme înfiorător de fantastice, umbrele lor care erau și mai grotești — totul s'ar fi putut combina cu tăcerea și izolarea locului, pentru a creea cele mai alarmante vițiuni...

Intrând în cuprinsul clădirii, scoțianul se uită, rând pe rând, la pereții despuiați, la lespezele de piatră ce acopereau pe alocurea pământul și la plafonul ce sta parcă să ne cadă în cap, și exclamă:

— Văd că n'ai exagerat, atunci când ai descris ruina aceasta. Cred că vom aștepta în picioare.

UN VIS ORIBIL

Și totuși, în cele din urmă, ne văzurăm siliti să ne așezăm. Obosit de munca zilei și de drum, adormi visând că mă aflam înaintea unei arături hidoase. Aceasta întindea mâini lungi spre mine și în momentul când degetele sale oribile erau gata să mă apuce de gât, mă trezi, tremurând ca varga; dar deschizând ochii trăsei o spaimă și mai mare, la vederea scoțianului care sta în picioare, cu fața palidă și întoarsă spre intrarea bisericii.

„Vin” șopti el cu emoție. „Vin. Le aud pașii; și niște șgomote ciudate, cum n'am mai auzit niciodată. Nu auzi nimic?”

Nu, răspunsei eu și într'adevăr, tot ce auziam era vâietul vântului, scârțâitul bârnelor și, din când în când, căderea câte unul pumn de ciment depe acoperis.

O PROCESIUNE LUGUBRĂ

Dar eram sigur că el auzia mai mult decât atâta, spaima din ochii și glasul său mi-o dovedeau.

„Se apropie” șopti el din nou. „Intră în curtea bisericii. Nu sunt mulți. Iată-i. O, Doamne!”

Degetele sale mi se înfipseră în brate, făcându-mă să mă înfior din creștet până'n tălpi. Nu vedeam totuși nici acum nimic, dar aerul devenise deodată ca de ghiată și simții că nu mai eram singuri în cuprinsul ruinelor. Eram perfect conștient de apropierea unui grup care se opri înaintea noastră și apoi trecu mai departe, întorcându-se pe drumul pe care venise și pierzându-se în noapte.

În momentul acela tovarășul meu avu un suspin de profundă ușurare. Imi povestii apoi ce văzuse.

„Erau zece, zece siluete femeiești și bărbătești, îmbrăcate toate în giulgiuri și având fete de mort. Solemne, cu pași înceti, arăturile s'au apropiat de noi și nu s'au oprit o clipă.

„Una dintre ele, un bărbat din coada procesiunii, mi-a făcut semn să vii după el, dar eu am dat din cap. Nu m'am clintit din loc, dar pentru aceasta mi-a trebuit toată

puterea mea de voință și o rugăciune. Părând a fi înțeles că nu reușia să mă facă să intru în procesiunea aceea sinistă, fantoma mi-a aruncat o uitătură înfiorătoare și apoi grupul a făcut calea întoarsă. Cel puțin zece persoane din această regiune, partea vie a fantomelor care au intrat în această clădire, vor muri în cursul anului și cred că și mie-mi va sosi sfârșitul.

UN AVERTISMENT CARE S'A REALIZAT

Scoțianul s'a dovedit a avea dreptate, în privința lui cel puțin, căci muri la câteva săptămâni după această expediție a noastră; restul profeției sale, n'am mai avut ocazie să-l verific.

Pe când părăsiam biserica, văzui ca un soi de draperie albă dispărând pe după un colț al clădirii. Făcea impresia unei fuste de femeie.

Supunându-mă unui impuls subit și irezistibil, mă repezi către locul acela și cercetai în toate părțile, fără să descopăr nici urmă de om sau măcar un colț cât de mic unde cineva s'ar fi putut ascunde. Când îi spusei tovarășului meu ce văzusem, acesta remarcă:

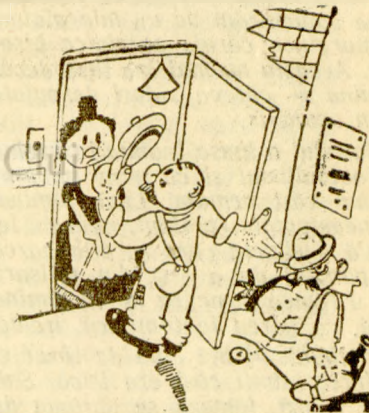
„Atunci, și d-ta ești un „clairvoyant”. Noi scoțienii din părțile de unde vin eu, credem că dacă cineva vede o fantomă în rochie albă, cum ai descris-o d-ta, dispărând pe după colțul unei bisericii, în noaptea Sfântului Marcu, acesta este semnul apropierei morții unei ființe scumpe”.

Și în această privință avu dreptate, căci curând după aceea, cineva care mi-era într'adevăr foarte drag, muri, ceea ce va face să-mi amintesc toată viața de noaptea aceea, plină de evenimente, pe care am petrecut-o între ruinile bisericii din Shropshire.

HUMOR

HOȚII ÎN STUDIO-UL DE RADIO

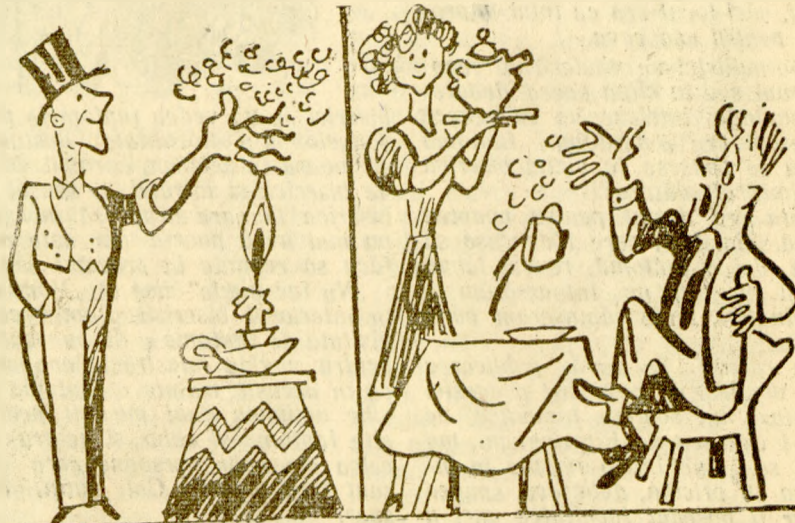
CHEF...

- Aici locuiește domnul Bețivescu?
- Da. Dar cine întrebă?
- Chiar el singur.

— Scumpi auditori, alte amănunte veți afla în ziarele de mâine dimineață.

REVERSUL MEDALIEI

Sau magicianul pe scenă... și în familie.

CESEINTÂMPĂ CÂND TELEFONEZI

LA

999

Ora două noaptea. Regent Street, cel mai mare centru comercial al Londrei, e pustiu.

Cinci minute mai târziu, un automobil închis, venind în goană dinspre Piccadilly Circus, se oprește în fața unei blănării.

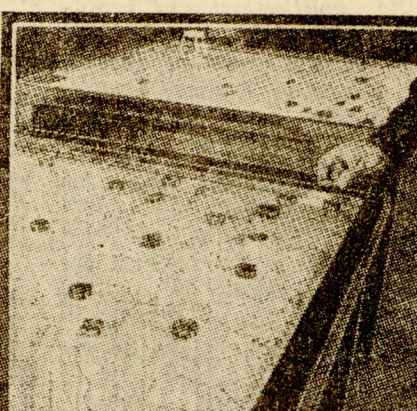
Din mașină coboară doi indivizi. Un al treilea rămâne la vo-

restați iar în momentul acela, ceasul arată exact două și patru minute!

Cum poate poliția să pună mâna pe un hoț, în mai puțin de cinci minute dela comiterea unei spargerii?

Oricât de repede s'ar împărți instrucțiunile din camera de ra-
dio-difuziune a Scotland Yardu-

În fiecare oficiu de legătură din regiunea telefonică a Londrei se află semnalizatoare speciale, care nu acționează decât atunci când cineva formează numărul 999, fie dintr'o cabină publică, fie din casa vreunui abonat particular. Aceste semnalizatoare sunt de două feluri: vizuale și orale.

lan, cu un picior pe accelerator și cu celălalt pe pedală. Motorul duduie. După câteva secunde, două cărămizi sunt aruncate în geamul cel mare al vitrinei. Un sergent care stă de pază în colț la Oxford Circus aude șgomotul sticlei sparte. El vede doi indivizi cu brațele încărcate de blănuri intrând în mașina care s'a și pus în mișcare. Fără a pierde o clipă, polițistul dă fuga la cea mai apropiată cabină și formează pe cadran numărul 999, în vreme ce hoții o cotesc pe Oxford Street, luând-o spre Vest.

„Spargere în Regent Street”, anunță sergentul Scotland-Yardului. Trei indivizi într'o mașină neagră, se îndreaptă spre Vest, via Oxford Street. Și apoi se întoarce la postul său.

Mașina gangsterilor trece prin Bond Street, cu 60 mile pe oră. Dar la încrucișarea dintre Park Lane și Marble Arch răsare o mașină polițienească, venind dinspre Hyde-Park și se ia după ei. Și aproape în aceeași clipă, o a doua mașină a Scotland Yardului răsare ca din senin depe Edgware Road, blocând drumul.

Cu un scârșnet de frâne, mașina bandiților stopează. Urmărirea a luat sfârșit, hoții sunt a-

lui, către mașinile de patrulare polițienești, acestea ar fi de prea puțin folos dacă în comunicarea informatorului către Siguranță ar surveni cea mai mică întârziere.

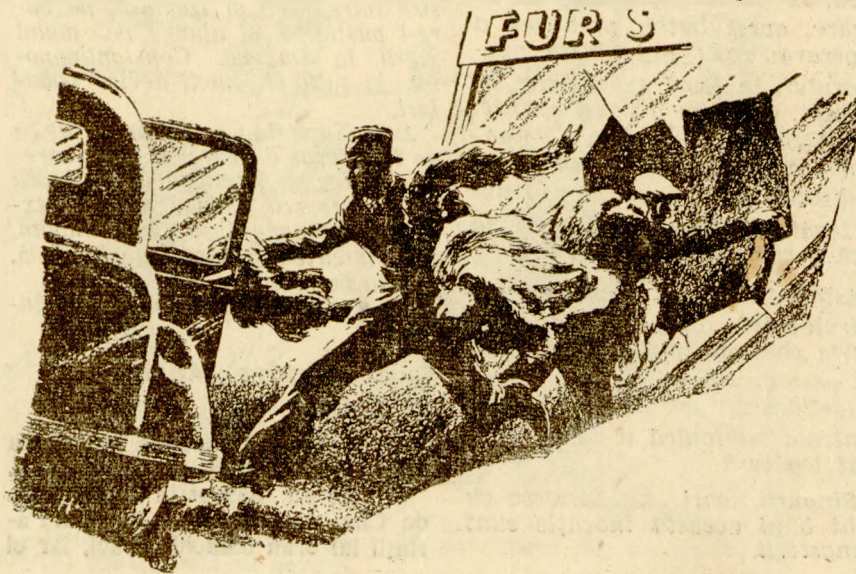
Dar să urmărim una dintre aceste chemări de forță majoră din momentul în care o persoană formează pe cadranul telefonului, numărul 999. Fie că e vorba de „Poliție”, „Pompieri”, sau „Ambulanță”, centrala telefonică operează cu aceeași promptitudine și după același sistem. Acestea sunt așa numitele „Comunicări de Prioritate”.

Semnalizatorul vizual constă în niște gămălii de opal, ce se luminează în tabloul de legătură dinaintea operatorului.

Simultan cu iluminarea acestor opale, o lampă roșie se aprinde pe masa șefei de serviciu în a cărei secție s'a cerut legătura de urgență.

Semnalizatorul oral este un claxon electric, care intră în funcțiune în clipa când la orașu s'a primit o chemare de urgență.

Acest sistem de alarmă dă operatorilor dela centrala telefonică posibilitatea să satisfacă imediat „chemările de prioritate”.

stabilind legătura cu postul cerut, în interval de o secundă.

Cât de prețioase pot fi secundele în aceste chemări ce se fac sub auspiciile numărului 999, se poate vedea din cazul spargerii operate la blănăria din Regent Street, care s'a produs anul trecut. Furtul, fuga și arestarea s'au făcut în mai puțin de patru minute!

În mai puțin de zece secunde după ce formase numărul 999, polițistul avea legătura cu telefonistul Siguranței. După alte cinci secunde el vorbea cu camera radiodifuziunii.

Imediat ce i se primi raportul, se difuză un mesaj radiofonic cu detaliile necesare, instruirea mașinile polițienești din regiunea Marble Arch să pornească imediat către acel punct, pentru a opri o mașină închisă, neagră, ce gonia spre Vest de Oxford Circus.

Uneori, persoanele care cer legătura de urgență sunt nervoase sau emoționate și uită să-și dea adresa. Dar oficiul telefonic este pregătit și pentru această eventualitate. Operatorii „mențin” toate legăturile făcute sub 999 un anumit timp, iar în cazul unei asemenea omisiuni, „exchange engineer-ul” poate găsi repede originea chemării.

Înainte de instituirea acestui „999” era inevitabil să se producă întârzieri în transmiterea „chemărilor de urgență”, deoarece nimic nu venea să le deosebească de celelalte. În momentele când un oficiu de legătură era aglomerat, cinci până la zece secunde se puteau scurge până la stabilirea comunicației. Și o întârziere de 10 secunde poate să coste viața unui om.

Introducerea „butonului de urgență” în cabinetele publice rezolvă, în parte, problema. La apăsare, acest buton producea o fulgerare roșie pe tabloul operatorului, în locul semnalului obișnuit, care era o licărire roșie. Dar abonații particulari rămăneau. ca și mai înainte, în imposibilitate de-a avertiza oficiul de legătură atunci când voiau să facă o comunicare urgentă.

Astăzi însă, prin formarea numărului 999, orice cetățean londonez poate chema o ambulanță, un post de pompieri sau Scotland-Yardul, cu siguranța că centrala telefonică îi va da imediat legătura.

Singurii cari nu privesc cu ochi buni această inovație sunt gangsterii.

E BINE SĂ ȘTIM...

Tamerlan

Între cuceritorii istoriei mondiale Tamerlan figurează ca unul dintre cei mai înfricoșători dar totodată și ca unul dintre cei mai puternici, deoarece imperiul ce și-a înjghebat cu armele era mai mare decât acela al lui Alexandru Macedon.

Născut la 1336 la Keș, lângă Samarkand, oraș care astăzi face parte din Turkestanul rusec, el era fiul unui șef de trib turc, din Bakulas și guvernator al provinciei Keș.

Printre strămoșii săi se numărau și membrii ai dinastiei mongole, iar el pretindea că descinde din Alakauwa tânăra fată micuță, fostă soție a soarelui.

Tamerlan începu prin a câștiga favoarea Emirului Tuglu Timur, suveranul Turkestanului, care-l numi guvernator al provinciei Transoxiana. Aceasta era însă prea puțin pentru un asemenea om, astfel că se uni cu cumnatul lui și se întoarse împotriva protectorului său. Leși biruitor și se repezi apoi asupra aliatului său, pe care-l bătu, devenind el însuși suveranul țării.

Din acest moment el o duce tot într'un război, câștigă victorie după victorie și după fiecare din ele poruncește măceluri groaznice.

Mai întâi pornește o expediție împotriva regelui care guvernează Rusia de Sud-Est. Cucereste Corasanul, malurile Caspice, Tauris, Kars, Tiflis, Van. După câțiva ani, la 1387, intră în Ispahan și Siraz. Neobosit el continuă și, supune Kașgaria, apoi Iracul cu Bagdad și infine, Mesopotamia. Trimite o armată care străbate Rusia, ducând teroarea și măcelul până în Polonia. Între timp cotropește el însuși India, pe care o cucereste la 1399, apoi se întoarce brusc împotriva sultanilor din Constantinopol și Cairo. Îi zdrobește cu desăvârșire între Alep și Damasc, pe care-l pustiește și ajunge pe malul mării, la Smyrna. Constantinopolul și sultanii lui îi devin tributari.

Dar Tamerlan e departe de a se fi săturat de cuceriri. Lui îi trebuie întreaga Asia și deaceia pleacă să cucerescă China. Această expediție rămâne însă neterminată, căci moartea îl surprinde în 1405, la Otrus.

El n'a cunoscut niciodată înfrângerea.

Lupta dintre Marius și Sylla

U Marius începe la Roma era generalilor politicieni. El s'a născut în anul 156 î. de Chr., aproape de Arponum. Părinții lui erau oameni săraci, iar el

părea destinat să-și petreacă toată viața cultivând pământul, întocmai ca și ei. De tânăr încă, el părăsi însă ogorul, pentru a intra în armată.

El reprezenta tipul desăvârșit al legionarului roman. Robust, simplu, cu fața aspră și vorba la fel, era făcut pentru luptă, nu pentru politică.

Ajuns locotenentul consulului Metullus el îi luă acestuia comanda-mentul, după ce făcuse ca el însuși să fie numit consul pentru a continua lupta împotriva lui Jugurta, regele Numidiei. Îl birui pe Jugurta și-l aduse prizonier la Roma.

Dar în vreme ce Marius urca triumfător Capitolului, Cimbrii și Teutonii, nevoiți să părăsească teritoriile ocupate de ei, din pricina revărsării Mării Baltice, porniră să-și cucerească o patrie nouă. Marius îi ajunse pe Teutoni la Aix, în Provența, în anul 102, și-i înrânse cu desăvârșire, apoi întorcându-se spre Cimbrii îi zdrobi la Verceilae, în Italia de Nord.

Contrar legilor și fiind mult iubit de popor, Marius fu ales de șase ori consul, cinste de care nimeni altul n'a mai avut parte. Atunci, el pierdu orice măsură. Sototi drept o injurie personală faptul că Sylla, un om tot atât de ambițios ca și el, fusese pus în capul armatei însărcinate să-l pedepsească pe Mitridate, regele Pontului. Sylla fu destituit de popor.

Sacrificatul nu stătu mult pe gânduri și porni împotriva Romei, iar Marlus, pentru al cărui cap se făgăduise un premiu, fu nevoit să fugă.

De aci începură pentru Marius un șir de nenorociri. Ascuns în mlaștinile de lângă Minturnes, el fu prins, aruncat în temniță și oșândit la moarte. Locuitorii din Minturnes îi înlesniră însă fuga. El se duse apoi la Carthagina de unde fu surghiunit.

În vreme ce Sylla se războia în Orient, Marius reveni la Roma, în anul 87, fiind bine primit de plebe. El se răzbură cu cruzime, poruncind masacrarea prietenilor și partizanilor lui Sylla. A fost o hecatombă îngrozitoare, căreia nu i-a supraviețuit nici Marius. El muri subit, în urma unei orgii.

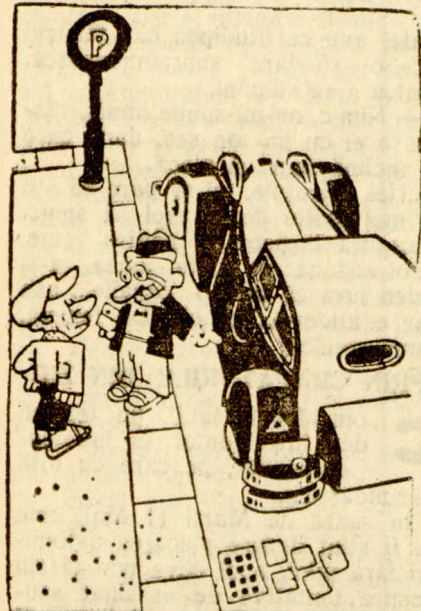

Una după alta...

NEINCREDERE

— Știi să conduci automobilul?
 — Nu domnule.
 — Atunci ai grijă de automobilul meu, până mă întorc.

ȘTIE CU CINE ARE DE-A FACE!

— Ai putea să te grăbești, scumpo, trenul nostru pleacă peste 24 de ore.

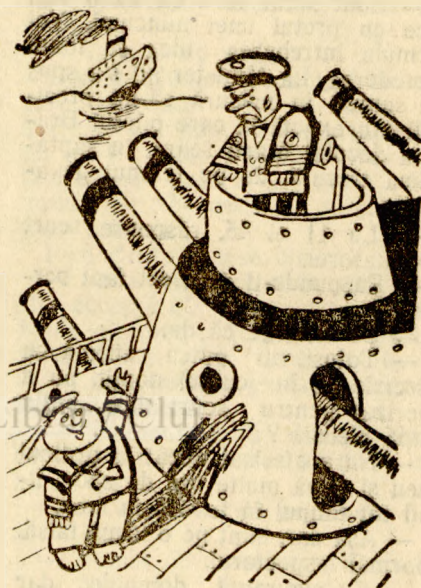
Doamna bătrână: — Știi ce se întâmplă băieților mici cari joacă Duminecă football?

Ștregarul: — Da, sunt plictisiți de doamne bătrâne!

— Nu tată, nu mă voi căsători niciodată cu omul ăsta cu părul roșu!

— E adevărat că e un blond cam roșcovan, dar nu vezi, fetița mea, că începe să-l piardă?

ANIVERSARE

— Domnule căpitan, azi e ziua mea de naștere. Dacă ai fi cavaler, m'ai lăsa să arunc o torpilă...

Când marinarul face o declarație de dragoste.

Un soț și-a lăsat soția să moară într'un incendiu.

— Cum se poate — a fost întrebă mai târziu — că în momentul când ai văzut camera plină de fum, n'ai deschis ferestrele și ușile, pentru a-ți salva nevasta?

— Cum era să fac una ca asta? — răspunse soțul, necăjit. N'ai cunoscut-o pe nevastă-mea; ar fi fost în stare să țipe că e curent și că o să capete dureri de dinți!

Vaporul e în primejdie. Valuri mari inundă coverta.

Un marinar bătrân s'a retras într'un colț și mușcă, cu mare poftă dintr'o bucată de pâine.

— Cum poți să mănânci în asemenea momente? — îl întreabă un camarad.

— Nu știi că totdeauna, înainte de-a bea e bine să imbucl ceva?

CUVINTE INCRUCIȘATE

— Spune-mi un cuvânt format din șase litere care înseamnă: azil important pentru oameni nervoși.

CAMARADUL INVIZIBIL

de ADRIAN CORTEA

ROMAN DIN VIAȚA AVIATORILOR

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

— Onoarea prietenului meu Bratu? repetă cu încetineală și încruntând din sprincene d. Nimeni. Cine oare se gândește s'o puie la îndoială? Știi dumneata domnule că acest tânăr și-a câștigat toată recunoștința mea și că sunt gata să-i fiu primul apărător?

— Sunt sigur însă că nu o veți face cu prețul unei minciuni. Voi formula întrebarea mea cu toată încrederea. La Minister mi s'a spus că sunteți în măsură să-mi precizați ora exactă la care pilotul Bratu a decolat Marți seara, în săptămâna trecută, de pe terenul de aviație.

— La 11 și 45, răspunse scurt inventatorul.

— Răspunde-ți de acest fapt personal?

— Se 'ntelege că da.

— Totuși, ați putea afirma cu precizie că în cursul nopții, nu a aterizat pentru scurt timp, puțin după plecarea?

— Nu a aterisat decât la ordinul meu și după multe ore de zbor, fiind tot timpul în tovărășia mea.

— Așa dar, sunt pe o urmă falsă, mormăi inspectorul.

— Cu siguranță domnule, dar despre ce este vorba?

— Mă prezint: inspectorul Matei, vă rog însă ca cele comunicate, să fie menționate în cel mai strict secret. Omitând tentativa de asasinat și vorbind numai de furt, inspectorul Matei lămuri pe inventator, care după ce ascultă, spuse:

— Cum? îndrăznește această doamnă să-și acuze nepotul?

— În fine, să admitem. Nu cunosc trecutul tânărului meu prieten. Cu toate astea, după experiența mea în a cunoaște oameni, sunt sigur că prietenul meu este incapabil de o faptă dezonorantă.

— Mărturia dumitale, scoate cu totul din cauză pe bănuț. Așa că, nici nu-i vom vorbi de asta... rămâne între noi. Acuma, pot să-l văd? Nu-mi rămâne decât să-l pun în curent despre agresiunea săvârșită asupra mătușei sale.

— Bine, sunt sigur că va regreta. Se ridică și plecă pentru a-l trimite inspectorului pe Bratu. Matei se plimba în sus și'n jos prin odaie, când se pomeni cu un tânăr în fața sa:

— Ce doriți delă mine domnule?

— Domnule Bratu, vin să vă anunț o veste destul de tristă. S'a înceroat asasinarea mătușei dumneavoastră, a doamnei Danciu-Livianu.

— Mătușa mea? repetă Bratu mirat. Apoi ascultă impasibil întreaga povestire, fără a da cel mai mic semn de neliniște, nici chiar când i se vorbi despre furtul testamentului. Un străin, și ar fi fost mai interesat.

— Plâng din suflet pe această biată mătușă, declară el cu ușurință. Sper că se va restabili repede. Îți mulțumesc domnule că ai venit delă așa depărtare, trecând prin atâtea oboseli, pentru a mă încunoștința despre această tentativă criminală. Alminteri „această chestiune nu mă privește sub nici o formă”.

Cu siguranță că orice legătură de iubire între doamna Danciu-Livianu și nepotul ei, este ruptă cu desăvârșire.

— Ba, m'ar fi interesat mai mult de cât credeți. Acuma, vă pot vorbi cu toată libertatea — este dovedit printr'un martor demn de toată încrederea — că v'ați început raidul, înainte de ora crimei. Fără această mărturie, nimeni nu ar fi întârziat să acuze pe nepot, singurul profitor de pe urma crimei.

— Cum așa? dădu Bratu întâia oară un semn de emoție.

— Judecă singur: dacă mătușa dumitale ar fi murit și cum nu s'ar fi găsit nici un testament, căci acesta a dispărut, atunci singurul moștenitor...

Bratu își încruntă sprincenile gândindu-se profund.

— Cu alte cuvinte, dacă nu ași fi piecat, ași fi fost bănuț.

— Cu siguranță, răspunse fără să ezite inspectorul.

Pentru câteva clipe se lăsă o tăcere apăsătoare. Inspectorul reluă convorbirea.

Nu-mi puteți face nicio declarație? nu-mi puteți da nici o indicație?

— Niciuna. Bratu se întoarse pentru a pune capăt întrevederei. Matei însă îl reținu. Găsea foarte curioasă purtarea tânărului.

„Un moment, îl rugă el. Am uitat să vă spun un detaliu: la locul crimei, pierdută de criminal, s'a găsit această fotografie — i-o arată — aceasta nu vă spune nimic? Cum își aruncă ochii la fotografie, o bruscă roșeață îi năpădi obraji.

Matei avu certitudinea că tânărul face o efortare supraomenească, pentru a se stăpâni.

— Nimic, nu-mi spune nimic, răspunse el cu un ton sec, după care se înclină scurt și plecă.

„Hei, micuțule, mi se pare că știi tu mai multe decât vrei să spui... murmură inspectorul pentru sine. Apoi adăugă: cu toate astea, a-și putea jura că nu-i o canalie... așa dar e altceva... să căutăm femeia, Dumnezeule!

PRIN CRĂPĂTURILE DIN ZID

Coincidență! iată un termen des întrebuințat în limbajul oamenilor, pe care cu toții îl cunoaștem.

În seara de Marți 11 Mai, cine ar fi știut despre plecarea avionului fără pilot, apoi ceva mai târziu despre tentativa de asasinat asupra doamnei Danciu-Livianu, și chiar unele coincidențe fără legătură între ele ca dispariția lui Sandu Gorcea, petrecută în aceeași vreme, ar fi exclamat: coincidențe.

Deși a fost prevenită că un timp de... Sandu Gorcea nu va mai da nici un semn de viață, domnișoara Margareta Spineanu, nu se mai simțea în putere să ție piept acestel tăceri și tristeți care o copleșise. Sandu Gorcea declarase cu ocazia ultimei sale vizite, că este gata la ori ce nebulie pentru a o câștiga pe Margareta. Ea la rândul-i — deși din pudicitate feciorelnică n'o afirmase — era hotărâtă să nu accepte sub nici un motiv un un alt soț. În dimineața celei de a doua Duminici, Margareta se închise în camera ei și plânse cu foc și cu multe, multe lacrimi, declarându-se logodnica cea mai nefericită, a cărei logodnic înfruntă cine știe ce pericole, poate chiar de moarte. Deși își da seama de îndrăzneala actului, luă totuși curajoasa decizie de a-și căuta logodnicul. Margareta luă tramvaiul și se opri în Piața Victoriei unde scobori și după ce întrebă pe un agent, de numele unei străduțe obscure, se îndreptă într'acolo și căută numărul unei case, la poarta căreia sună. Se prezintă o portăreașă, pe care o întrebă de domnul Sandu Gorcea.

— Este plecat, domnișoară.

— Pentru mult timp?

— N'ași putea s'o spun, domnișoară, cred însă că va lipsi câțva timp. Este plecat la Bolintinul din Vale, acolo urmează să-i trimit

poșta care vine pentru el.

— Ai putea să-mi dai adresa lui de acolo?

— De! știu eu...

— Sunt logodnica lui, spuse fata cu ton convingător.

În acest caz... dar ori cum, dacă vă duceți la el, nu-i spuneți vă rog, cine v'a dat-o. Iată, copiați, aici este scris. Portăreasa îi prezentă o carte de vizită pe care se afla o adresă scrisă cu creionul. Margareta o copie, mulțumi și plecă. În primul moment, nu se gândi decât să-i scrie pentru a-i reproșa această tăcere prelungită. Dar acum, gândindu-se cât timp va mai trece până să primească răspunsul și ținând seama că localitatea unde se află iubitul ei nu este departe, se hotărî spontan să se ducă acolo. Tot e Duminică. Va spune tatei că se duce după masă într'o excursie, și se va duce cu autobuzul la Bolidinul din Vale. Seara va fi înapoi. Dânsa, procedă întocmai și iată-o, după două ore de horducăială în autobuz, scoborînd în numita localitate.

Un domn tânăr, care a venit de câțva timp din București pentru a se instala aici. Se numește Sandu Gorcea. Nu-i cunoașteți. Comerciantul întrebat, clătină negativ din cap. Tânăra fată nu se descurajă, ci își continuă ancheta, care sfârși prin a-i da satisfacție.

„Domnul Gorcea? Poate este tânărul care a închiriat săptămâna trecută căsuța aceea urde-i aduc eu pâine în fiecare zi. Este pictor

Margareta ar fi putut să jure că Sandu nu ținuse în viața lui o paletă în mână. „Nu cum'va o fi altul? se îndoie dânsa. Apoi își aminti că Sandu duce pentru moment o existență misterioasă, cea ce o făcu să bănuiască că aceasta ar putea fi un camuflaj...

— Iată casa domnișoară. În poartă se află chiar și automobilul domnului. Un automobil? iată ceva nou. Așa dar Sandu este chiar pe punctul de a face avere? Ași prefera unul cu conducere interioară, o să-l schimbe după ce ne vom căsători... se gândi ea. Nu mai rămânea nici o îndoială, afacerea lui a reușit!... Acum se găsea la ananghie: să plece, să-l surprindă cu secretele sale?

Se apropie de poartă pentru a bate înțânsa, când un vecin i se adresă: domnul Gorcea nu-i acasă. L-am văzut când a plecat cu cutia lui de pictură. Mașina a stat toată ziua la poartă.

— Și în ce parte s'a îndreptat?

— Spre biserică.

Dânsa o luă pe cărarea ce ducea la biserică de acolo cercetă împrejurimile, dar nu-l zări pe Sandu. Începuse a se insera și dânsa nu se putea hotărî să plece înainte de a-l fi văzut. Mai cercetă cât mai cercetă, dar inserându-se bine, se gândi că poate va pierde cursa de înapoiere și mai cu seamă se gândi că tatăl ei va fi supărat de această întârziere. Trebuie deci să se mul-

țumească cu gândul că Sandu e sănătos și totul merge bine și să se întoarcă acasă. O luă înapoi pe cărare. Când ajunse cam în dreptul vilei doamnei Danciu-Livianu, un automobil care gonia ca un bolid, trecu pe lângă dânsa și stopă cam la o sută de metri de drum.

Pe Margareta o cuprinsese mirarea căci dânsa părea că recunoaște mașina aceea albastră... ajunse tocmai la marginea de sus a cărării, când observă că din mașina coboară o siluetă bărbătească care luând-o de-alungul zidului, ducea sub braț o cutie de pictor.

Sandul... inima Margaretei începu să bată cu putere. Ea uită ora, uită totul și nu se gândia decât cum să ajungă mai repede pe bărbat. Trecu pe lângă automobil și-l mai examină odată. Era chiar acelaș. Avea acelaș număr pe care-l cetise la poarta casei lui Sandu, unde văzuse automobilul întâia dată. Sigură de data aceasta că nu se înșală, dânsa goni după presupusul pictor, care tocmai cotea colțul zidului ce constituia gardul acelei vile elegante. Când ajunse după colț, nu-l mai văzu. Unde a intrat?! Această bizară dispariție, era destul de enigmatică. Nici o poartă. A sărit oare peste zid? Și de ce oare să fi făcut Sandu așa ceva? Tot meditănd astfel, Margareta văzu deodată că zidul este într'un anume loc crăpat și formează movile care ușurează escaladarea zidului. Dânsa se apropie mașinal și privi în mare prin crăpăturile zidului. Dânsa văzu cu mirare pe pictor care se îndrepta spre vilă.

Imobilizați la Damasc, Ioan Bratu și misteriosul domn Nimeni, duceau existența cea mai retrasă care se poate imagina. Cu toate tentativele ofițerilor din garnizoană, care mirosiseră ceva și-si exprimă dorința de a sărbători pe cei doi eroi, nici taciturnul Bratu, nici distantul domn Nimeni, nu răspundeau acestor avansuri. După ce specialiștii își terminară lucrul, d. Nimeni însuși închise porțile hangarului, punând și bara de siguranță. Băgă cheia hangarului în buzunar, apoi strigă:

— Sentinelă!

Doi soldați se aropiară în pas alert.

— Consemn: veți trage asupra ori cui se va apropia de hangar. Apoi, luând brațul lui Ioan Bratu, se retraseră de pe câmpul de aviație.

— Iată-ne liniștiți, acum, putem face o plimbare igienică. Pentru aceasta, ei se îndreptară spre grădina publică din Damasc.

— Plecăm în țară, știi? cât mai curând. Cred că ești mulțumit. Te așteaptă vreo draguță cu nerăbdare, nu-i așa? La vârsta dumitale, desigur că vei fi având câte una. Îl privea curios pe Bratu, care rămânea mereu impasibil.

— Ciudat băiat mai ești! — își pierdu răbdarea inventatorul. Cu

toate astea, ai realizat o performanță strălucită care va conta în cariera dumitale. Nu depinde decât de dumneata ca să intri în cadrele active ale armatei de aer. Ești pilot de rezervă nu-i așa?

— Nu știu ce voi face mâine, replică Bratu ferindu-și chipul de privirea domnului Nimeni.

— Mâine? exclamă acesta. Dar se'nțelege că vei fi decorat și că ți se va adăuga la mână un galon suplimentar. Cu asta mă angajez eu! Ah! frumoasă tinerete! Ce n'ăși da eu să pot asista la sărbătorirea dumitale... cum însă nu sunt un personaj oficial, va trebui să mă retrag în umbră...

— Și eu la fel, ripostă brusc Bratu. Nu-mi plac sărbătoririle și zgomotul. Voi proceda cu aceeași discreție ca și dumneata. Nu doresc decât să mă pierd în mulțime.

— Cu toate astea, vei trebui să-ți primești felicitările atât de meritate.

— Asta o s'o vedem.

Domnul Nimeni contemplă cu mirare pe aviator. Nici un dram de ambiție! aproape o fobie a gloriei... un gust exagerat pentru umbră... iată ce nu-i natural la vârsta dumitale! Nu văd decât un singur mister: amorul.

Ioan Bratu surâse bizar.

— Să spunem că sunt îndrăgostit, acceptă el. În clipa aceea, o siluetă se apropie de ei. Era inspectorul Matei. Din nou polițistul ăsta! așa dar n'a plecat? mormăi domnul Nimeni.

— Fii indulgent cu dânsul, gândește-te că-i vine greu să plece cu mâna goală...

— În definitiv, de ce anume te acuză?

— Numai de asasinat și de furt.

— Numai!...

Plină de simpatie, privirea domnului Nimeni se opri pe chipul tânărului. Apoi zâmbi ironic la adresa polițistului. Bratu ghicind aceasta, spuse:

— Ar fi avut dreptate, fără de acest alibiu indiscutabil.

— Ce alibiul?

—Voiajul nostru.

D. Nimeni nu-si prea dădu seama de ce putea însemna acest răspuns. Să fie o glumă la adresa polițistului? tonul era însă foarte enigmatic.

Fără a părea că-si dă seama de privirea rece cu care era întâmpinat de cei doi, polițistul se apropie de ei.

— Te căutam, domnule Bratu, scuză-mă că te opresc. Este vorba de o radiogramă care am primit-o dela doamna Danciu-Livianu. Citește. Bratu luă hârtia și ceti: „Revino imediat. Ești pe o urmă greșită. Mi se dă târcoale casei. Am impresia că sunt în pericol. Având încredere numai în dumneata, vino imediat“.

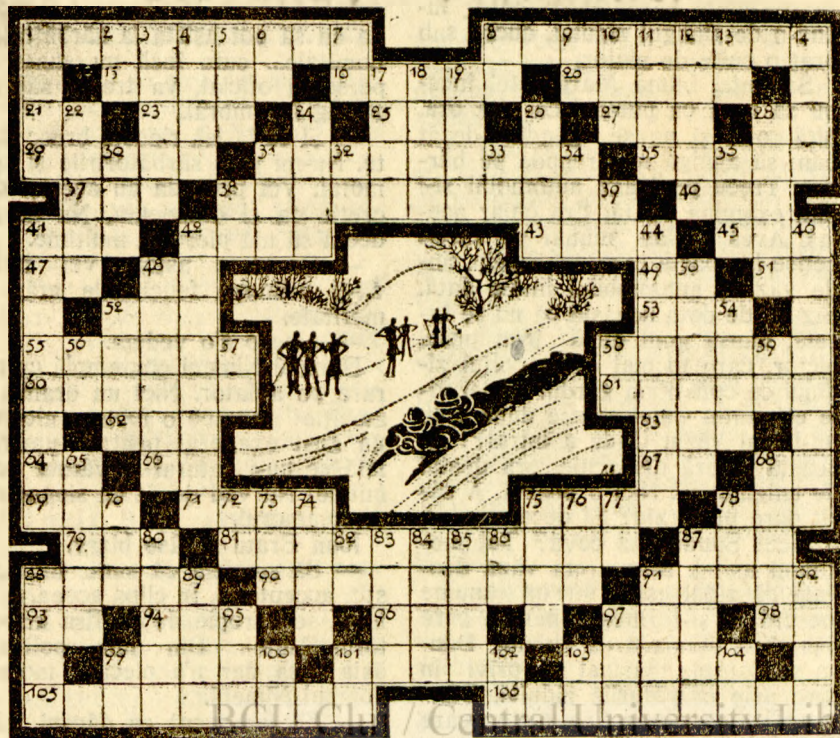
— Ei și? întrebă aviatorul cu un calm de ghiată.

(Va urma)

Distracții INSTRUCTIVE

DISTRACȚII HIBERNALE

ORIZONTAL: 1) Potlogari. 8) Dușmanul înghețului. 15) Zgardă sezonială. 16) Grămadă de argint în recea strădă... 20) Servește pentru a se distinge o națiune de alta. 21) Locul sigiliului. 23) Excrescență pe piele care se formează din cauza frigului. 25) Cenușe de paie arse. 27) Instituția Națională Română; 28) Insignă studentească. 29) Intreață; 31) Luna skiului și a bobsleig-ului. 35) Astronom german. 37) Aripă de lemn! 38) Colaboratorii înghețului. 40) Comandanți turci. 42) Fulgi de zăpadă. 43) Piciorul dela genunchi în sus. 45) Localitate biblică. 47) Liga Națiunilor. 48) Cap decapitat! 49) Macaz. 51) Rebus-Lexicon. 52) Un telefon pentru cei de-acasă. 53) Masiv muntos în Sahara. 55) Unul din pericolele care amenință pe drumetii munților; 58) Istoric englez (1737-1796) 60) Poate fi de brad sau parium. 61) Ingrozitoare la vedere. 62) Din neamul Remilor. 63) Orașel în Caucazia. 64) Mâncarea lui Azor. 66) Conjuncție. 67) Dușmanul sportmanilor iarna. 68) Monedă franceză. 69) Oraș în Belgia. 71) Nașă. 75. Locuiești. 78) Barometru hibernal! 79) Zeita abundenței la Romani. 81) Funcțiunea de secretar. 87) Animalul care duce o pădură în cap. 88) Țara peste care domnește un craiu. 90) Locuri care pot fi asaltate de skyori. 91) Maimuță mare, fără

coadă. 93) Se înhamă la sanie. 94) A treisprezecea, a nouăsprezecea și a treisprezecea. 96) ...la, la... 97) Sport de iarnă. 98) Fl. în țările de jos. 99) Țurțur de gheață. 101) Când se topește zăpada. 103) Oraș elvețian, renumit prin sporturile sale de iarnă. 105) Pus în stare de nefuncționare, din cauza zăpezii. 106) Una din calitățile skyorului.

VERTICAL: 1) Il face skyorul. 2) Semnul monetăriei din Făgăraș. 3) Nucleurile de iarnă. 4) Oraș în Arcadia. 5) Comună aproape de Dej. 6) Sau. 7) Plantă textilă. 8) Cont. 9) Lăcustă Ștefan. 10) Prefix. 11) Operă de Chateaubriand. 12) Sublimul anotimp. 13) Extremele frigului. 14) Cum este vremea iarna. 17) Loc de arat. 18) Sfânt catolic. 19) Există. 22) E numai pentru iarnă. 24) Aceia. 26) În stare de plâns. 28) Sunt în largul lor pe munți înzăpeziți și prăpați. 30) Pretul sângelui, la arabi. 31) Scriitor belgian (M. 1880). 32) B. G. 34) Ziua cea mai căutăată. 36) Sistem de unități fizice. 38) Fete! 39) Eminentă. 41) Bun pentru alunecat cu sania. 42) Skyor, patinor. etc. 44) Dansatori pe apă... tare. 46) Și vânturile lunecă pe calea înghețată. 48) Cad pe gheață. 50) Popas pentru skyori și pentru excursioniști. 52) Sprinten. 54) A netezi. 56) Pictor flamand. 57) Fluviu vo-

calic. 58) Joc de table japonez. 59) Albe ca... zăpada. 65) Ceeace este patinajul, skiurile, etc. 68) Articol de sport de iarnă. 70) Obiect de sport iarna și vara. 72) Cel mai tare patinor. 73) Lintoliul poetic și fotogenic. 74) Colecție de scrisori și acte (lat.). 75) Violentă. 76) Desparte în două. 77) Armăsar. 78) Râu în Polonia. 80) Reședință de vară a vicereșilor Indiei. 82) Prietenul care se îndepărtează iarna. 83) (Hecta) prefix. 84) Rezistenți la frig. 85) Geniu în religia Zoroastreană. 86) Măsură japoneză. 87) Omul pe care-l preconizează azi știința. 88) Aluneci pe gheață. 89) Fabulist grec. 91) A lăncezi (Olt). 92) Stare în care oricui îi place să lăncezească la căldură. 95) De zece ori o sută. 97) Petrecere în timpul iernii. 99) Sarius Zamoisky. 100) Obiceiu. 102) Editură Olandeză. 103) Interjecție. 104) Teolog portughez.

A. ROUX

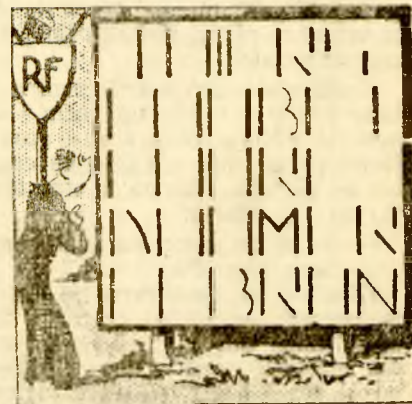
CĂȚI POMI?

Câți pomi ai în grădina ta? fu întrebare un rebusist.

Dacă ai avea trei mai puțin, atunci jumătatea acestui număr ar fi cu 2 mai mare decât sferul lui, a fost răspunsul rebusistului.

Cel care a întrebare rămânând neînumerit vă roagă să-l ajutați. Câți pomi are în grădină?

Jocul președinților

Cu ajutorul unor linii orizontale, completați aceste litere, de așa manieră, încât să formați numele a cinci președinți ai republicii franceze

Mulțumim pe această cale tuturor colaboratorilor cari ne-au trimis urări de Sf. Sărbători.

Puiu Tomescu. — Multe mulțumiri pentru delicata atențiune.

Anny Cornea. — Vă înțelegem perfect și ne vom face interpretii dvs. pe lângă cei în drept spre a fi servită.

B. B. Ionescu. — Puțină atenție la încrucișare n'ar strica. Mai încercați, s'ar putea să aveți șanse.

Lila Cpt. Dănescu. — Sunt exacte. Deocamdată am renunțat la lista premiilor. Vă vom ține în curent.

George Banu. — Exagerați. Vom încerca tot ceea ce ne stă în putință să vă servim.

R. Braudis. — Se va publica. Mai trimiteți.

INCERCAȚI?

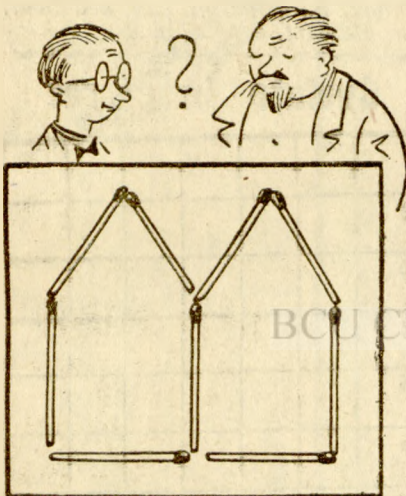
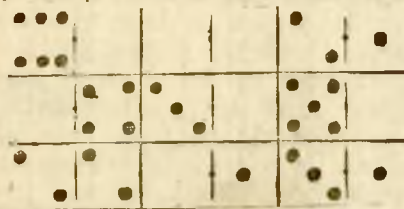

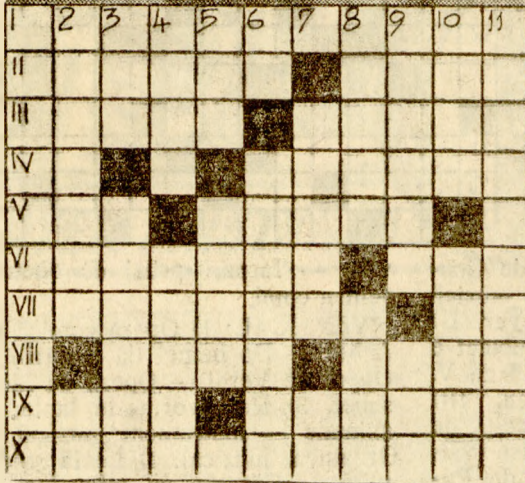
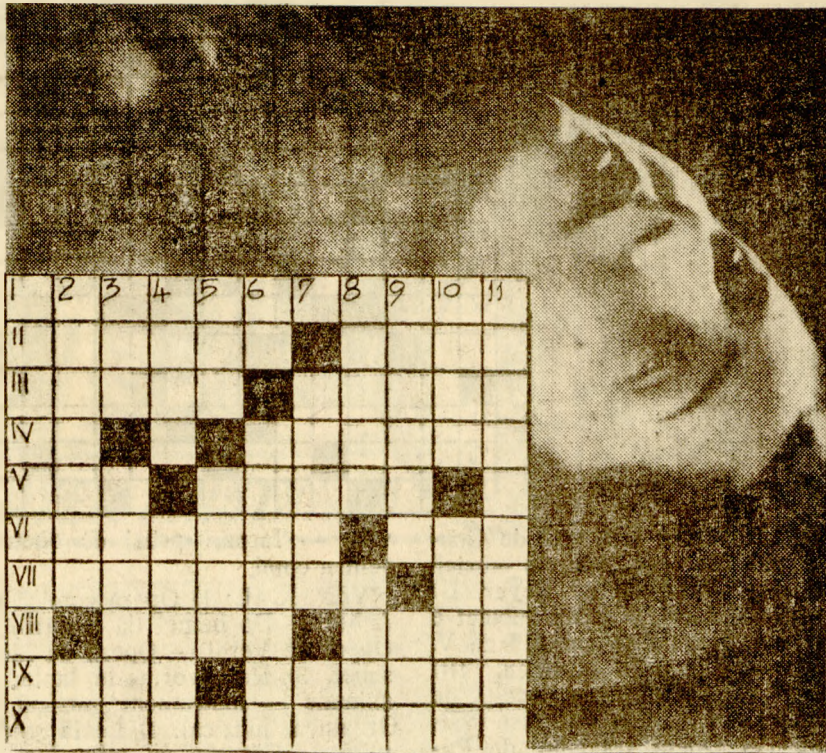
Figura de față este compusă din 9 bețe de chibrituri. Cum veți proceda ca ridicând 3 bețe, să obțineți un patrat și două triunghiuri?

Fantezie pe o temă

După locurile pe cari ocupă în alfabet literele E, T, E, totalizează 30 de puncte, căci E=5, T=20 și E=5. Emitem treizeci de

puncte pe nouă piese dintr'un joc de domino și vă cerem să formați cu ele asemănări perfecte, încât să rezulte tot cele trei litere de mai sus. Urmează — conform regulei — ca numerele să fie unul lângă altul, fiecare literă trebuind să totalizeze același număr de puncte. Cum procedați?

ORIZONTAL: I) Dante, Petrarca, Romeo & Co... Inseamnă. — Sclavele ochilor de vis. II) Chemată în pângul nopților de dor — Arăți. III) Plecată spre al întâlni — Așezăm inelul de logodnă pe degetul logodnicei. IV) Dela (ed.) — Cel mai bun vin de Cotnari, pretuit de oameni mari. V) Râu în Europa — Fluier a paguba. VI) Bun și uman — Numai ce am întâlnit-o. VII) Aci sunt expuse obiectele ei. VIII) Vă prezintă un Câmpulungean — Cană mare. IX) Dulceia unui erou micalit. X) Rugată cu un cadou. XI) Așa-ți pare viața în preajma ochilor de vis.

VERTICAL: 1) E plin de idei ca pomul de rod. 2) Extrem de dra-

guță. Pentru tenul ochilor de vis. 3) O semi muză a lui Alecsandri. 7) Incompleteță. — Gura de vrajbă, gura de soacră. 4) Ca mersul sfânt al unei ode. — Tragedie de Les-sing. 5) Viața plină de cusur (fig.). — Arbust plin de apă în Franța. 6) Notă de galoși. — Țara ochiadelor și a femeilor frumoase. 7) Bălțată. 8) Așa a fost găsit, a doua zi, calul celei plecată în lume. — Sclavi ai ochilor de vis. 9) Plină de visuri și speranță. — Oază în Sahara. 10) Eres. — Păr frumos de cozinziene, ochi de vis de prin povești. 11) Sentiment ce-ți turbură gândirea sub vraja ochilor de vis.

ELY RESCEANU-CARACAL

CÂTE?

Scena se petrece între un școlar și un profesor rebusist:

— Câte anagrame de câte șapte litere fiecare — spune profesorul, — poți scoate din literele de pe tablă?

— Cam vre-o patru!...

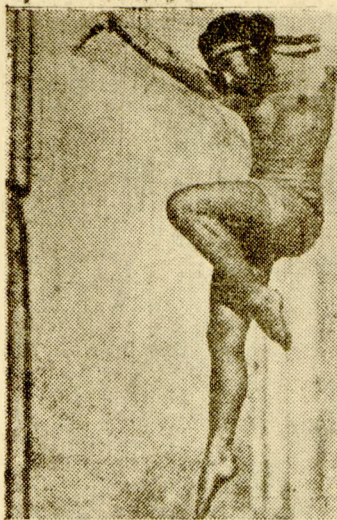
— Slab, băete...

Dv. ca arbitrii ce părere aveți?

Amalgamul magazinelor

Într'o stradă, pe aceeaș parte și una lângă alta, se găsesc, — însă nu în ordine, magazinele și birourile următoare: croitorie, brutărie, agenție de locație, librărie, poștă, bancă, farmacie. Farmacia este alături de croitorie și la patru porți de bancă; librăria este la trei porți de brutărie și banca la două porți de agenție. Știind deasemenea că pentru a cumpăra niște timbre croitorul urmează să treacă pe dinaintea brutăriei și că poștașul nu trece nici pe dinaintea croitorului, nici a brutăriei pentru a merge la librărie, pu-teți oare să indicați între ce magazine sau birouri este situată banca?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
II													
III													
IV													
V													
VI													
VII													
VIII													
IX													
X													
XI													
XII													
XIII													

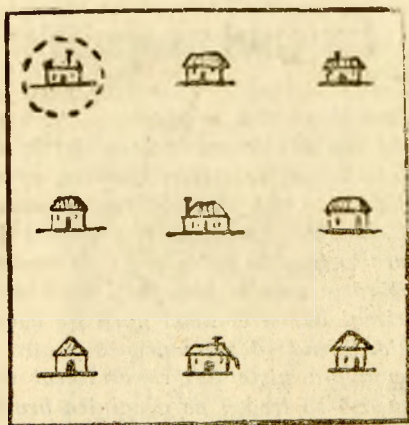
ORIZONTAL: I) Operă de Gounod, una din capod'operele muzicii franceze — Operă de Reyer. II) Operă de Verdi, al cărui subiect e luat din „Regele se amuză” de V. Hugo — Fluviu în Illyrieu. III) Partea coastei africane, locuită de Danakil — Conte de Toulouse (852-865). IV) Opera tragedie de Rameau — Operă de Puccini. V) Lac în Turkestanul rusesc — E însărcinat cu supravegherea bunei ordine. VI) Exclamație de satisfacție — Literă slavonă — Exceptional — Regină egipteană. VII) Examinator — Taci din gură. VIII) Operă de Gluck — Se schimbă la 365 de zile — Matematician scoțian (inventatorul logaritmilor). IX) Vierme la o boală de ochi (Congo) — Cadentă. X) Dela odinioară — A certa (tr.) — Operă comică de Herold (logodnica Marmorei). XI) Cale de urmat — Cântăreți străvechi în Grecia. XII) Operă de Bizet — Măsură veche. XIII) Operă recentă de George Enescu — Ochiu de lat — Operă de Rubinstein. XIV) Stofă de lână fină — Bărbierul din Se-

villa — Iarna, prilej de bucurie pentru copii.

VERTICAL: 1) Operă comică de Auber — Do bemol (la lăutari). 2) Operă de Verdi — Operă de Massenet. 3) Rezervoriu de lapte, la animale — Instrument muzical — Ornament muzical. 4) Leafa soldatului — Cămășe cu înflorituri — Durată. 5) Sat în Argeș — Cap în Africa. 6) Operă de Verdi — Operă de Richard Wagner. 7) Grajd pentru vite — Îi păru rău — Artilerie grea. 8) Operă tragedie de Lulli — Operă de Mascagni 9) Râu în Bulgaria — Etaș — Fructul discordiei! Nota redacției. 10) Operă de Weber — Compozitor italian (m. 1744). 11) Operă de Massenet — Insula cântătoare — Titlu de noblete în Franța. 12) Unul care se multumește cu puțin — Operă de Lulli. 13) Tată la Arabi — ...în Egipt, opera de Rossini — Fireoniu. 14) Rege al Suediei, fiul lui Bernadotte — Operă de Verdi.

CONSTANTIN CAYAOGLU
Giurgiu

Pariul poștasului

Un factor poștal are în sarcină să de executat, nouă imobile asociate în forma unui pătrat, așa cum le reprezintă schița noastră.

Factorul își începe drumul, pornind dela cursa din stânga sus conturată. El pariază cu un amic că va pleca din acest punct și va trece prin fața tuturor celorlalte case, cu bicicleta sa, fără să facă mai mult de trei viraje.

Cum va câștiga el pariul?

Răspundeți în 2 minute

1. — Care este piatra celor cari sunt născuți în luna Iunie?
2. — Ce înțelegem prin „arhibă”?
3. — În ce țară este „Sfinxul”.
4. — Care este cadoul care corespunde, pentru prima aniversare, a unei căsătorii?
5. — Cine a învins la Câmpul Catalaunice?

Deslegările jocurilor din Nr. precedent

Lumea celor care nu cuvântă: Pataie cret, impușcat, ogari, cioțan, mușcat, d. lord, man, inat, Raab, lo, ira, canin, curieri, pos, ta, soricar, circ, urlup, i, soba, ah, mali, spa, ei, os, nou, turc, t. leg. ul, ilus, avuz, a, aton, adar, ov, uie, e, aon, mor, es, olog, d. sbici, oali, turpilat, cu, tie, turbare, dulău, pas, it, cina, tete, dan, mătu, c, purice, setter, dorel, tăbăcari real, sibila.

Câteva cuvinte despre iarnă: Foale, inchet, lapovită, ora, omăt, ramuri, re, zile, nea, înghețată l. ierna, llov, s, rod, z, bură, ajunseră, alb, nori, apa, ger, ici, acasă, ci, u, arid, elan, săniuță, irig.

După sărbători: Farmacie, ri, udeală, Aman, ristori egg, tapu, Mahmur, ifiliu, ose, sau un, oriu, argimazori, găiate, tea, usturimi, s, rio, avatare itros, tacâm.

Avansați înainte: Manipulator, eficacitate, gătită ar, d, acu, ezechia, leică, laon, or, al, etnic, me-teahna, ta, a, ur, al, sap, nedelicat, iro, atavism, egreta, abia

Cuvinte în pătrat

1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						

ORIZONTAL: 1) Broboadă; 2) Jacă pe junie; 3) Frictionare; 4) Răcoină (Bot.); 5) Descurajați (fig.); 6) Caracterul celor mărețe; 7) În el încează artiștii.

Problema decoratorului

Un pictor decorator, însărcinat cu curățirea unui decor, era împiedecat de faptul că nu avea la dispoziție decât culoare roșie, albastră și galbenă. El obținea verdele amestecând galbenul jumătate, jumătate cu albastrul, portocaliul cu aceeași proporție cu roșu și galben, iar verdele deschis, amestecând jumătate verde și jumătate galben.

Utiliza exact aceeaș cantitate din cele șase culori, consumând astfel 24 de tuburi de albastru, roșu și galben.

Câte tuburi de galben consumă...